C/2024/4179

2024.8.2.

P9_TA(2023)0477

Mikalaj Sztatkevics ismeretlen állapota és a belarusz politikusok és aktivisták családtagjai elleni legutóbbi támadások

Az Európai Parlament 2023. december 14-i állásfoglalása Mikola Sztatkevics ismeretlen állapotáról, valamint a belarusz politikusok és aktivisták családtagjai elleni közelmúltbeli támadásokról (2023/3023(RSP))

(C/2024/4179)

Az Európai Parlament,

— tekintettel a Belaruszról szóló korábbi állásfoglalásaira,

— tekintettel eljárási szabályzata 144. cikkének (5) bekezdésére és 132. cikkének (4) bekezdésére,

A. mivel a korábbi elnökjelölt és a 2020. évi Szaharov-díjjal kitüntetett Mikola Sztatkevicset politikai indíttatású vádak alapján 14 évre bebörtönözték; mivel a politikust magánelzárásban tartják fogva, maximális biztonság mellett; mivel egészségi állapota romlik, és ügyvédeitől és családjától több mint 300 napig megtagadták a tájékoztatást és a kapcsolattartást;

B. mivel a prominens belarusz politikai foglyokat, köztük Alesz Bjaljackit, Marija Kalesznyikavát, Szjarhej Cihanouszkit, Viktar Babarikát, Makszim Znakot, Paval Szjevjarinecet, Palina Sarenda-Panaszjukot, Andrej Pacsobutot, valamint Ihar Loszikot hasonló elszigetelésnek vetették alá;

C. mivel az ENSZ emberi jogi főbiztosa (OHCHR) 2023. február 3-i jelentésében megállapította, hogy a belarusz fogva tartási körülmények kegyetlen, embertelen és megalázó bánásmódnak és kínzásnak minősülnek; mivel a fogvatartottak nem kapnak kellő időben orvosi segítséget vagy jogi tanácsadást;

D. mivel az emberijog-védők, a demokratikus ellenzéki politikusok, a civil társadalom képviselői és az aktivisták családtagjai rendszeresen erőszakos elnyomásnak vannak kitéve a Lukasenka-rezsim részéről, és menekülni kényszerülnek;

1. követeli Mikola Sztatkevics és mind az 1 500 politikai fogoly azonnali, feltétel nélküli szabadon bocsátását; felszólít az ellenük felhozott vádak visszavonására, teljes körű rehabilitációjukra és a szabadságelvonás következtében elszenvedett károkért pénzügyi kártérítés nyújtására;

2. kitart amellett, hogy a fogvatartottaknak megfelelő orvosi segítséget kell kapniuk, és biztosítani kell számukra a hozzáférést az ügyvédekhez, családhoz, diplomatákhoz és nemzetközi szervezetekhez, hogy felmérhessék állapotukat és segítséget nyújthassanak számukra; sajnálatát fejezi ki a Vöröskereszt Nemzetközi Bizottsága (ICRC) belaruszi tétlensége miatt;

3. határozottan elítéli a belarusz demokratikus erők, civil társadalom, emberijog-védők, szakszervezeti aktivisták, újságírók, papok, politikai aktivisták és családtagjaik elleni indokolatlan, politikai indíttatású ítéleteket és folyamatos elnyomásukat;

4. továbbra is határozottan szolidaritást vállal a belarusz néppel, demokratikus ellenzékkel és civil társadalommal a szabad, szuverén és demokratikus Belaruszért folytatott küzdelmükben;

5. felhívja az EU-t és tagállamait, hogy támogassák a politikai foglyokat és családjaikat, és ragadjanak meg minden lehetőséget arra, hogy azonnali szabadon bocsátásukat követeljék, szólítsák fel a rezsim fennmaradó diplomáciai képviselőit, hogy kérjenek bizonyítékot állapotukról és tartózkodási helyükről, adjanak ki humanitárius vízumokat a hontalanság problémájára való hatékony reagálás érdekében, biztosítsák rehabilitációjukat, valamint nyújtsanak gyakorlati és pénzügyi támogatást, továbbá új szankciók révén fokozzák a rezsimre nehezedő nyomást;

6. felhívja a tagállamokat, hogy biztosítsák a nemzetközi bűncselekmények folyamatos dokumentálását, és követeljék meg az elszámoltathatóságot oly módon, hogy az ENSZ szintjén az ENSZ Emberi Jogi Főbiztosának Hivatala (OHCHR) vizsgálja meg az emberi jogi helyzetet, valamint annak révén, hogy fenntartják az ENSZ belaruszi emberi jogi helyzettel foglalkozó különleges előadójának megbízatását;

7. megismétli felhívását, hogy vonják felelősségre és büntessék meg mindazokat, akik felelősek a Lukasenka-rezsim által elkövetett emberi jogi jogsértésekért és háborús bűncselekményekért;

8. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, az alelnöknek/főképviselőnek, a tagállamoknak, a belarusz demokratikus erők képviselőinek, Belarusz de facto hatóságainak, az ENSZ-nek és a Vöröskereszt Nemzetközi Bizottságának.